

ЗАБОЛЕВАЕМОСТ С ВРЕМЕННА НЕТРУДОСПОСОБНОСТ СРЕД ЗДРАВНИТЕ РАБОТНИЦИ ОТ ОКРЪЖНАТА БОЛНИЦА — ВАРНА ПРЕЗ 1964—1967 г.

Ив. Николаева, К. Иванов, Д. Божилов

Заболеваемостта с временна нетрудоспособност сред медицинските работници все по-често е обект на проучване и обсъждане. Изтъква се по-високото ѝ ниво в сравнение с другите професии (1). Някои автори (2, 3) обвиняват за това възрастовия състав, феминизацията на медицинския персонал, нервно-психичното напрежение, контакта с инфекциозно болни, хигиенните условия на работната среда и влиянието на различните лъчения. Обръща се внимание на високата професионална заболеваемост на лекарите и медицинските сестри от вирусен хепатит, алерго-дерматози, туберкулоза, йонизиращи лъчения (5, 6, 7).

Ние си поставихме за задача да проучим нивото и характера на заболеваемостта с временна нетрудоспособност сред медицинските работници в Окръжната болница — Варна от 1964 до 1967 г. Използувахме болничните листове за временна нетрудоспособност през наблюдаваните години. Приложихме метода за проучване на заболеваемостта по боледували лица. Проследихме заболеваемостта по основните показатели, по пол, възраст, трудов стаж, сезонност и по основните групи медицински персонал. При статистическата обработка на материала бяха приложени методът на стандартизация, Х-квадрат и вариационен анализ (6).

Резултати и обсъждане

Заболеваемостта с временна нетрудоспособност сред медицинския персонал при Окръжната болница — Варна от 1964 до 1967 г. е дадена на табл. 1.

Таблица 1

Заболеваемост с временна нетрудоспособност

Години	Честота на случаите	Честота на загуб. дни	Средна продължителност на един случай в дни
1964	40,98	949,49	23,16
1965	40,55	944,40	23,28
1966	44,98	1073,80	23,84
1967	74,44	1117,19	15,03

През наблюдавания период интензивните показатели на временната нетрудоспособност имат тенденция към повишаване. Показателят честота

на случаите има ниски стойности с изключение през 1967 г. Показателят честота на загубените дни има средни и малко над средните стойности. Средната продължителност се колебае от 15,03 до 23,84 дни, която е 1,5 до 2 пъти по-висока от тази за страната.

От таблица 2 се вижда, че заболяемостта е по-висока при младшия и другия персонал, следвана от средния и висшия. Ние установихме тази тенденция, като използвахме метода на X^2 .

Таблица 2

Заболеваемост с временна нетрудоспособност по основни групи

Години	Висш		Среден		Младши		Друг	
	честота на		честота на		честота на		честота на	
	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни
1964	38,57	692,14	37,55	803,26	45,45	1184,20	44,75	1181,12
1965	36,48	866,82	41,42	890,42	41,45	962,56	41,76	1084,84
1966	39,21	1039,21	42,66	1083,93	43,19	913,65	58,95	1310,60
1967	37,11	943,40	76,45	1155,96	93,92	1349,17	86,30	967,20

Данните от разработката на основните показатели на заболяемостта с временна нетрудоспособност по пол са отразени на табл. 3.

Таблица 3

Заболеваемост с временна нетрудоспособност по пол

Години	Мъже		Жени	
	честота на		честота на	
	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни
1964	36,84	788,42	42,54	1010,55
1965	29,48	881,27	45,17	971,72
1966	33,62	885,15	48,84	1141,91
1967	35,32	668,09	88,55	1278,32

Ние установихме, че жените боледуват по-често (разликата е съществена — $p < 0,05$). Освен това при тях загубата на дни поради временна нетрудоспособност е по-висока.

На таблица 4 и 5 същите показатели са проследени по възраст и трудов стаж.

С напредване на възрастта и увеличаване на трудовия стаж се наблюдава по-голяма честота на загубените дни.

При разглеждане структурата на заболяемостта по показателя честота на случаите катарите на горните дихателни пътища неизменно заемат първо място (15,58—24,34% от всички случаи), следвани от хипертоничната болест (6,57—78%), травмите и злополуките (6,52—8,84%), заболяванията на пикочо-половите пътища (4,70—4,74%), заболяванията на женските полови органи (3,86—5,77%). За отбелязване е, че през 1967 г. грипът заема 16,7% от всички случаи.

Таблица 4

Заболеваемост с временна нетрудоспособност по възрастови групи

Възраст	От 20 до 29		От 30 до 39		От 40 до 49		Над 50 и повече	
Години	честота на		честота на		честота на		честота на	
	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни
1964	23,73	429,73	36,72	865,24	47,46	1055,76	77,36	2169,80
1965	25,47	605,09	36,94	817,77	45,38	1008,07	85,18	2461,11
1966	58,04	1321,43	40,57	1001,80	43,17	1027,30	60,94	1820,31
1967	80,00	1013,59	75,08	1030,46	70,36	1127,50	73,33	1557,78

Таблица 5

Заболеваемост с временна нетрудоспособност (по трудов стаж)

Трудов стаж	До 5 години		От 6 до 10 години		От 11 до 15 години		От 16 до 20 години		Над 20 години	
	честота на		честота на		честота на		честота на		честота на	
	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни	случаите	загубени дни
1964	16,25	281,87	44,23	1019,82	44,25	1033,50	55,63	1284,44	53,84	1538,46
1965	20,39	450,00	34,86	663,80	48,46	1288,63	50,00	1277,31	73,07	1619,23
1966	40,45	701,74	29,49	711,86	34,96	796,14	94,49	2043,12	144,12	4117,64
1967	89,89	1015,31	93,04	1267,39	77,20	1186,01	70,66	1430,54	66,25	1708,31

Проследявайки структурата на заболеваемостта по показателя честота на загубените дни, установихме, че туберкулозата заема голям относителен дял (7,21—15,36%) от всички загубени дни, следвана от хипертоничната болест (7,25—11,59%), ревматизма (4,06—9,81%) катарите на горните дихателни пътища (4,88—7,30%), заболяванията на женските полови органи (4,33—6,77%), заболяванията на пикочо-половите пътища (4,17—5,72) и др.

Сезонността на заболеваемостта с временна нетрудоспособност е силно подчертана. Броят на заболяванията постепенно расте от декември, достига максимум през януари и постепенно спада през февруари и март.

Изводи

1. Заболеваемостта с временна нетрудоспособност сред медицинския персонал от Окръжната болница — Варна за периода 1964—1967 г. по основните показатели е следната: честота на случаите — 40,55—74,44; честота на загубените дни — 944,40—1117,19; средна продължителност на случай — 15,03—23,84 дни. С най-високи честоти на случаите са интензивните показатели при младшия и другия персонал, следвани от средния и висшия.

2. Заболеваемостта с временна нетрудоспособност сред жените е по-висока от тази сред мъжете.

3. В структурата на заболеваемостта по честота на случаите на първо място са катарите на горните дихателни пътища, а по показателя честота на загубените дни — туберкулозата, хипертоничната болест, ревматизмът и др.

К Н И Г О П И С

1. Бояджиев, Вл., Д. Божилов, П. Мотолова — По въпроса за заболеваемостта с временна нетрудоспособност на здравите работници при ВМИ — София през 1957—1966 г. (под печат).
2. Саркисов, А. Г. и Я. С. Брагинский — *Сов. здравоохранение*, 1958, кн. 7.
3. Николов, Г. — *Научни трудове на ВМИ — Пловдив*, т. IX, 1967 г., св. I, 55—63.
4. Козишкурт, П. П., А. М. Вартниковский, М. И. Мильман — *Сов. здравоохранение*, 1966, кн. 9, 29—34.
5. Коларов, П., К. Гаргов, В. Чолаков, А. Вълчев — *Основи на социалната хигиена*, София, Мед. и физкултура, 1965, 305—325.
6. Мозглякова, В. А. — *Здравоохранение Росс. федерации*, 1965, кн. 11, 23—26.
7. Добрев, Б. — Проучвания върху заболеваемостта с временна нетрудоспособност на здравите работници от поликлиниките, *Трудове на НИОТПЗ*, т. XIII, М. и Ф., София, 1967.

ЗАБОЛЕВАЕМОСТ С ВРЕМЕННОЙ НЕТРУДОСПОСОБНОСТЬЮ СРЕДИ МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКОВ ОКРУЖНОЙ БОЛЬНИЦЫ ГОРОДА ВАРНЫ В ТЕЧЕНИЕ ПЕРИОДА 1964—1967 г.

Ив. Николаева, К. Иванов, Д. Божилов

Р Е З Ю М Е

Проведено изучение заболеваемости с временной нетрудоспособностью среди медицинских работников Окружной больницы города Варны за период 1964—1967 г.

Показатель частоты случаев равняется 40,55—74,44, частоты потерянных дней — 94,40—1117,19, а средняя продолжительность одного случая — 15,03—23,84 дня. С самой большой частотой случаев интенсивные показатели младшего и прочего персонала, следуемые средним и высшим медицинским персоналом.

Заболеваемость с временной нетрудоспособностью среди женщин более высокая, чем среди мужчин.

В структуре заболеваемости по частоте случаев первое место занимают катары верхних дыхательных путей, а по показателю частота потерянных дней — туберкулез, гипертоническая болезнь, ревматизм и др.

**SICK RATE WITH A TEMPORAL INCAPACITY FOR WORK
AMONG THE MEDICAL WORKERS OF VARNA DISTRICT
HOSPITAL DURING 1964—1967**

Iv. Nickolaeva, K. Ivanov, D. Bojilov

S U M M A R Y

An investigation on the sick rate with temporal incapacity for work among the medical workers the District Hospital Varna for the period of 1964—1967 has been carried out.

The frequency index of the cases shows 40,55—74,44, the lost days frequency is 944,40—1117,19 and average duration of a case 15,03—23,84 days. With highest frequency of the cases are intensity indices with the junior and the other staff, followed by the average and senior medical staff.

The sick rate with temporal incapability for work is higher among the women and respectively lower among the men.

In the sick rate structure in respect to frequency of the cases, catarrhus tractus respiratorii ranks first, and in respect to lost days frequency index — tuberculosis, hyper-tonia, rheumatism, etc.